

Doehetzelf

GRATIS BIJLAGE BIJ HET MEINUMMER 1988

STAP VOOR STAP

WERKEN MET TOUW

Wij kunnen niet zonder knopen. Kampeerders, zeilers en ook chirurgen bewijzen dat dagelijks. Maar ook als dat niet je beroep is, is het goed om meer van touw knopen te weten. Dat is niet alleen heel leuk, maar kan bovendien bij vele doe-het-zelf-klussen van pas komen. In dit vademecum vindt u vast en zeker de knoop die u zoekt.

PRODUKTIE: HERMAN VAN MAURIK / ILLUSTRATIES: HENK TEN HAVE

IN DEZE BIJLAGE

- Afwerken van touw-einden 2
- Steken 3
- Stroppen 4
- Lussen 5
- Knopen 6
- Het opschieten 7
- Het beleggen 8
- Sjorringen 8

AFWERKEN VAN TOUWEINDEN MET ACHTKNOOP OF TAKELING

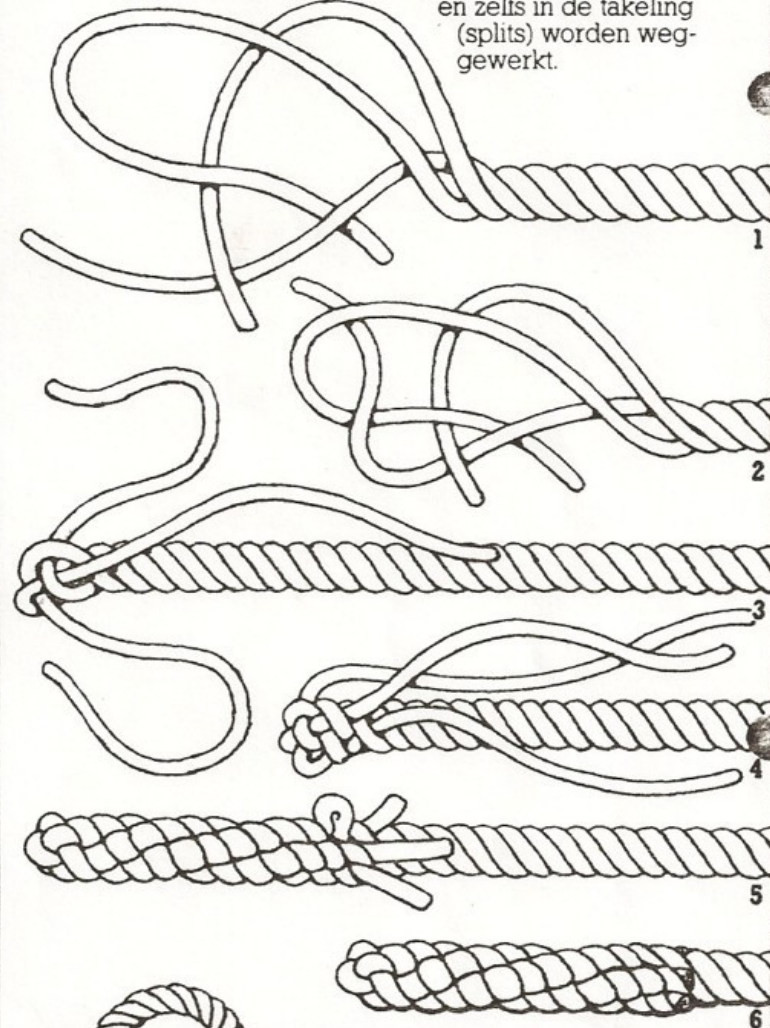
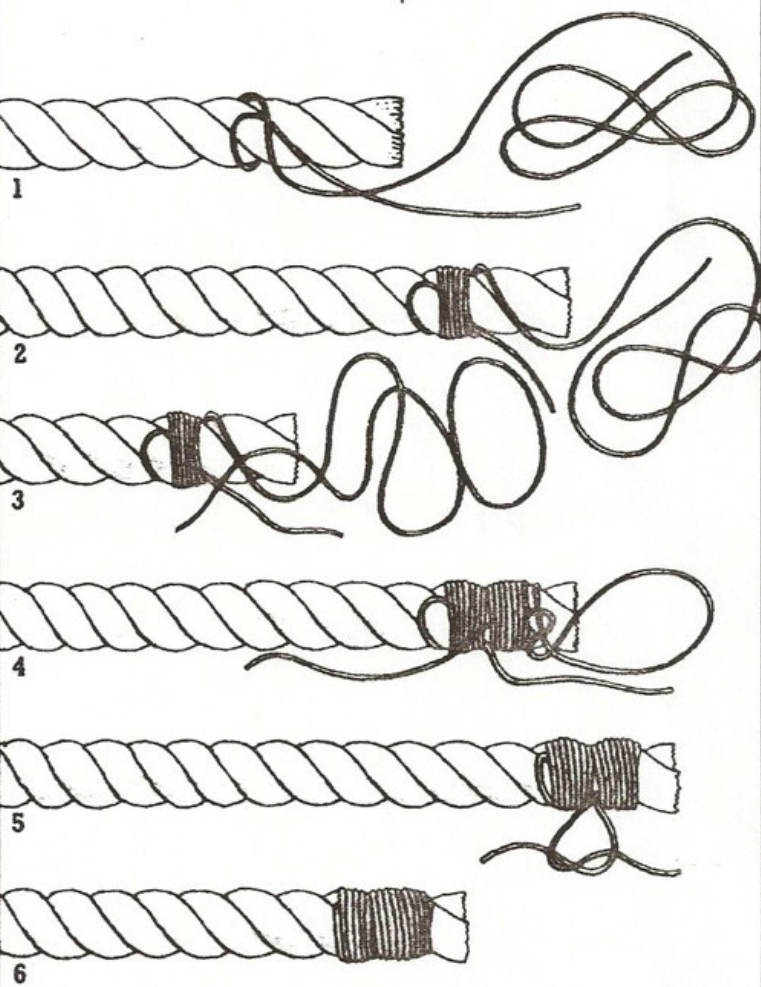
De takeling

De takeling, een bindsel van garen, voorkomt dat het uiteinde van een touw (de tamp) gaat rafelen. Er zijn diverse manieren waarop een takeling kan worden gelegd. Deze gewone takeling wordt met een platte knoop, die onder het bindsel tussen de strenggen kan worden weggewerkt, afgewerkt. De uiteinden van kunststof touw kunnen in een vlam dichtgesmolten worden.

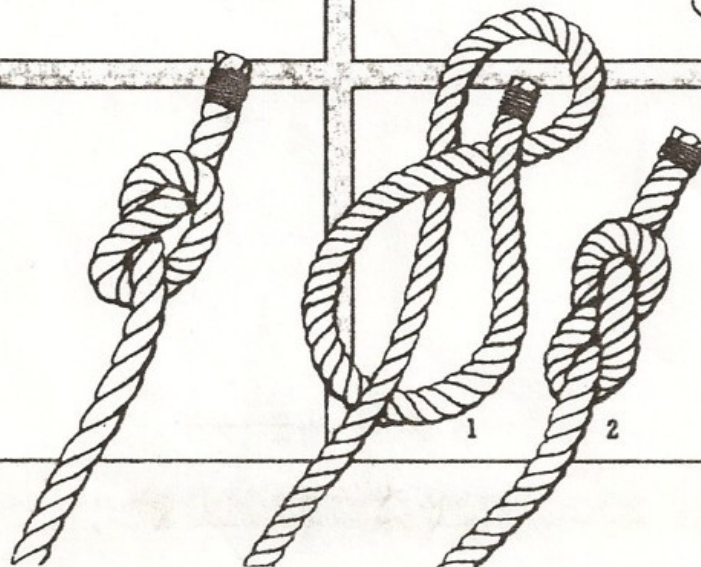
De eindsplits of Spaanse takeling

De eindsplits of Spaanse takeling is een omslachtige, maar voor veel mensen aantrekkelijke manier om het uiteinde van een touw af te werken. Begin met een kruisknoop, steek vervolgens de drie omgebogen en afgewerkte streng-einden eerst onder de eigen streng door. Maas de strenggen verder tegen de algen in. De strenggen kunnen aan het eind kort worden afgesneden en zelfs in de takeling (splits) worden weggewerkt.

De halve slag of de halve steek

De halve weg, halve steek of enkele knoop wordt alleen gebruikt als stoppersknoop of hou-vast in of op het eind van een touw. Op den duur werkt de knoop zich onwrikbaar vast. De halve steek is echter de basis voor veel ander knopen en steken.

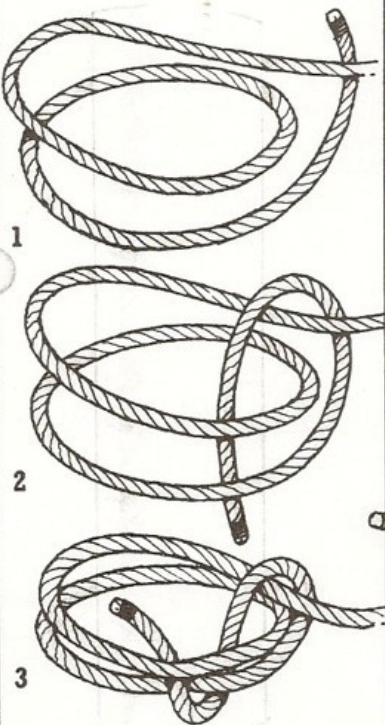
De achtknoop of Vlaamse steek

De achtknoop of Vlaamse steek is dikker dan een halve steek of de enkele knoop en fungeert daarom beter als stopper of hou-vast in of aan het eind van een lijn of touw. Hij laat zich tevens beter ontwarren.

OM IETS RONDS WERK JE MET STEKEN

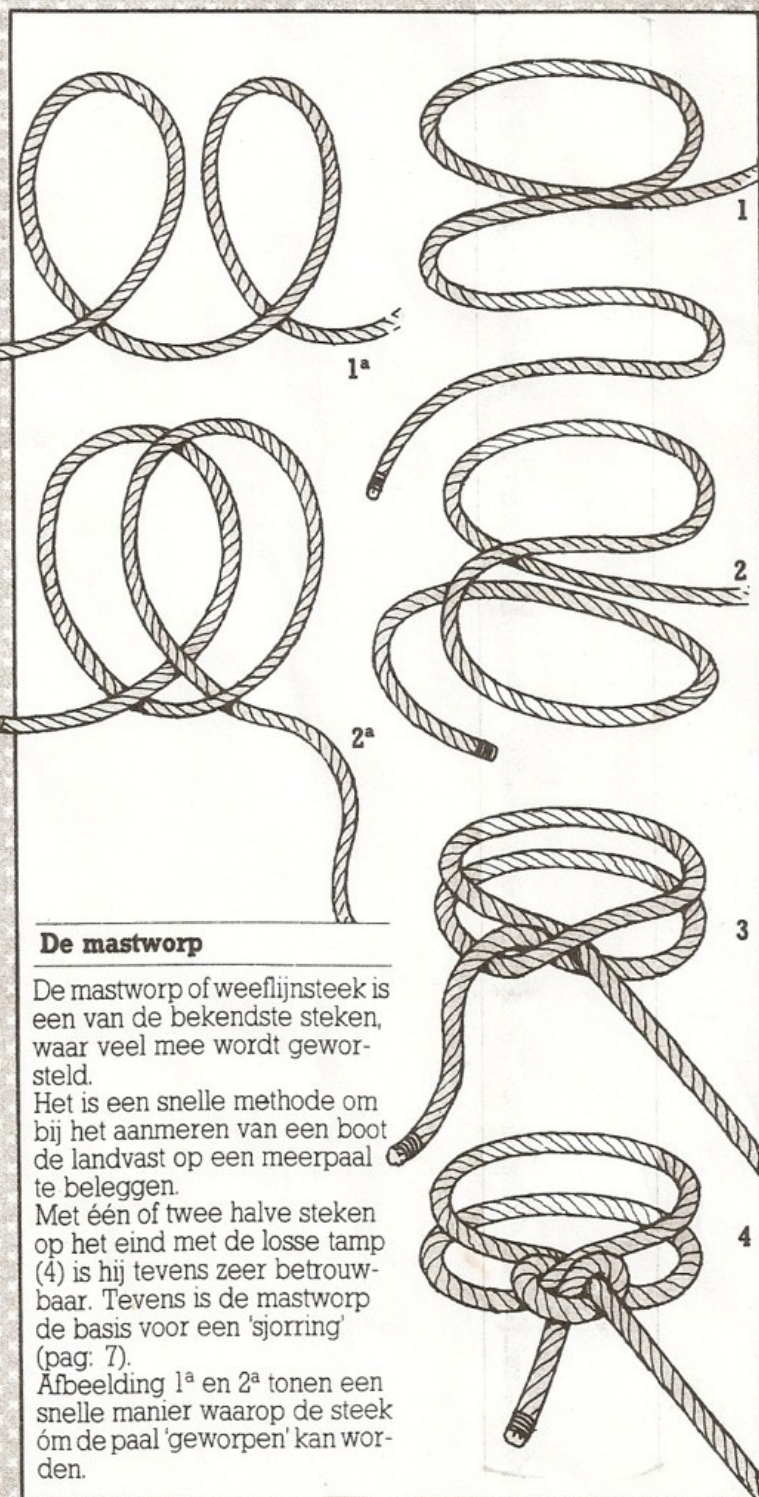
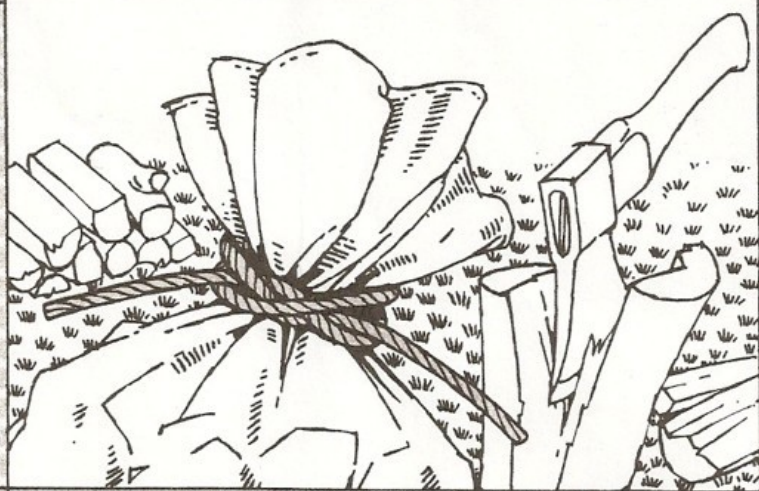
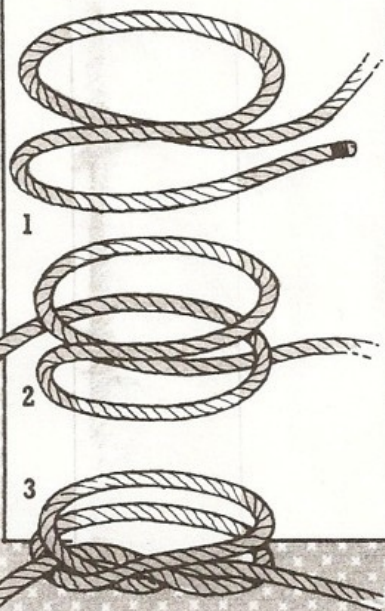
De visserssteek

De visserssteek is een halve steek om een extra slag (rondtorn). Deze steek houdt zonder slippen om zeer kleine diameters en is daarom geschikt om bijvoorbeeld een touwtje aan een schroefoog te knopen.

De constrictor

De constrictor is een handige knoop voor allerlei klusjes. Deze steek kan bijvoorbeeld gebruikt worden om bij het lijmen een tijdelijke verbinding aan te brengen. Ook heel geschikt om een vuilniszak dicht te knopen. De knoop houdt minder goed op rechte vlakken of hoeken.

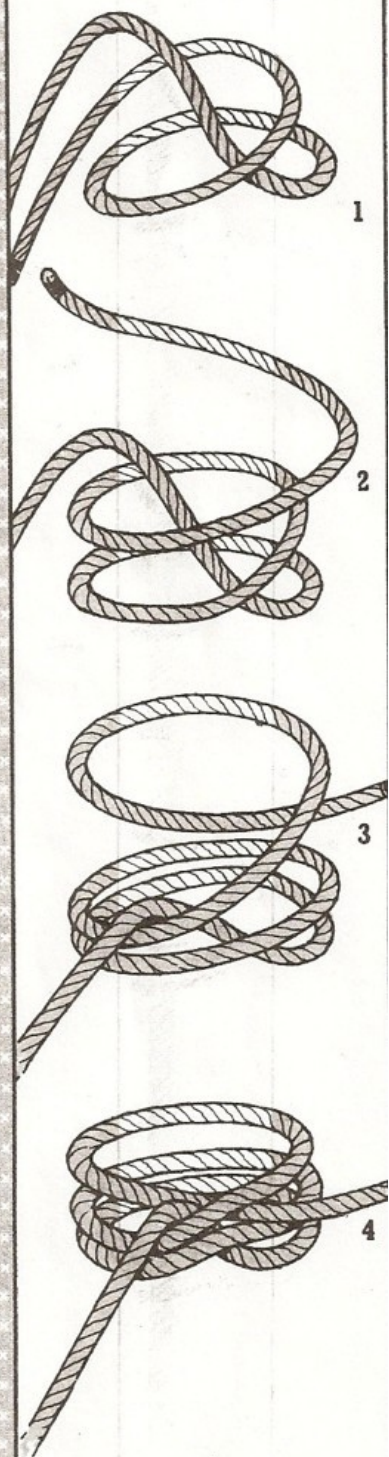

De mastworp

De mastworp of weeflijensteek is een van de bekendste steken, waar veel mee wordt geworstd. Het is een snelle methode om bij het aanmeren van een boot de landvast op een meerpaal te beleggen. Met één of twee halve steken op het eind met de losse tamp (4) is hij tevens zeer betrouwbaar. Tevens is de mastworp de basis voor een 'sjorring' (pag. 7). Afbeelding 1^a en 2^a tonen een snelle manier waarop de steek om de paal 'geworpen' kan worden.

De derde handsteek

De derde handsteek, ook wel mastworp met stopperssteek genoemd, bestaat uit één of meer rondtornen om de vaste tamp. De derde handsteek is alleen betrouwbaar als hij belast wordt in de aangegeven richting.

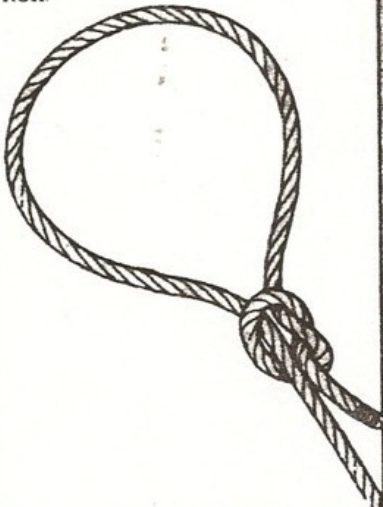

STROPpen ZUN NIET ALLEEN VOOR DASSen

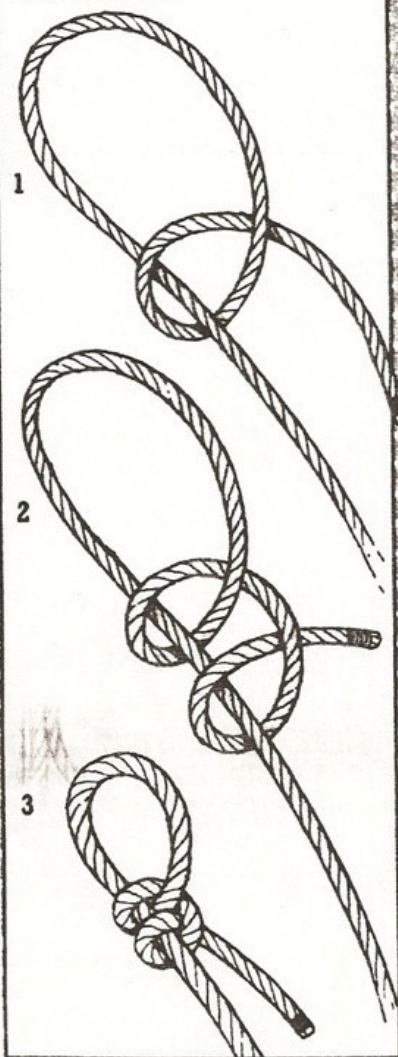
De schuifsteek

De schuifsteek is in feite een halve knoop om de vaste tamp. Het is een snelle en eenvoudige oplossing om een strop te maken.

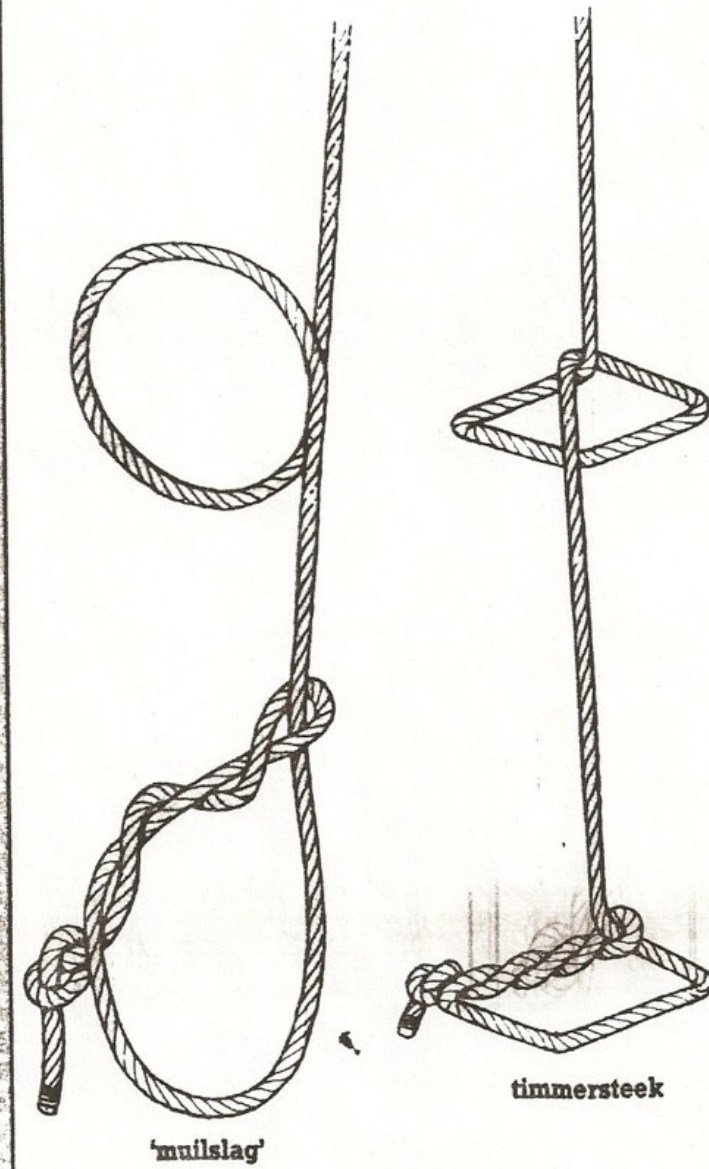
Een- en twee halve steken

De halve steek (1) is de basis voor vele steken en knopen maar vormt geen echte strop. Met een extra halve steek (2 en 3) lukt dat wel.

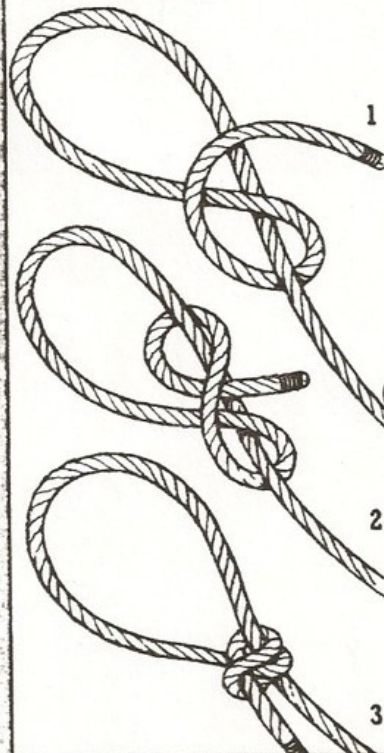
De timmersteek

De timmersteek dankt zijn naam aan het feit dat hij vaak door de timmerman wordt gebruikt bij het ophijzen van planken of het verslepen van rondhout. Om de last in de goede richting te houden wordt een halve steek of 'muilslag' bovenop de timmersteek gelegd.

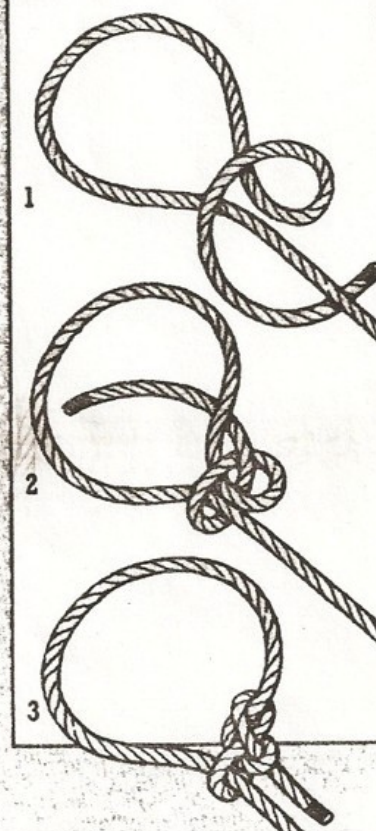
De gordingsteek

De gordingsteek is een zeer betrouwbare strop. Dat is de reden waarom de meeste stropdassen op deze manier worden geknoopt.

De lopende paalsteek

De lopende paalsteek is betrouwbaar en voor allerlei doeleinden geschikt. Anders dan bij de paalsteek (pag. 5) wordt hier de steek rond de vaste tamp gelegd, waardoor een schuivende steek of strop ontstaat.

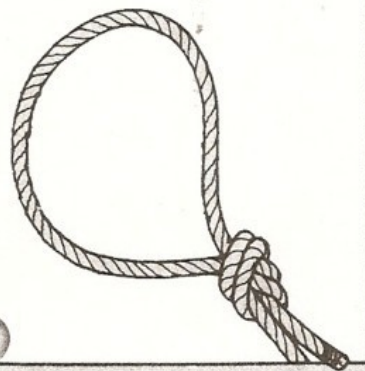

LUSSEN: SLIMME TRUCS VOOR VEEL KLUSSEN

De oogsteek

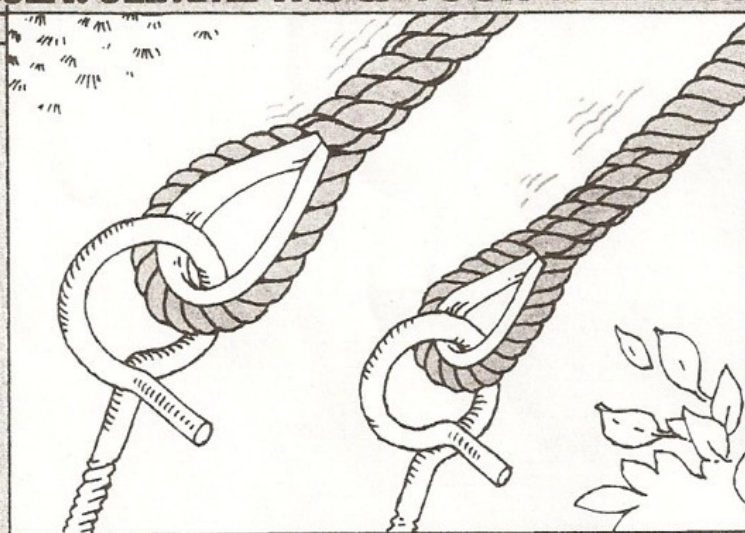
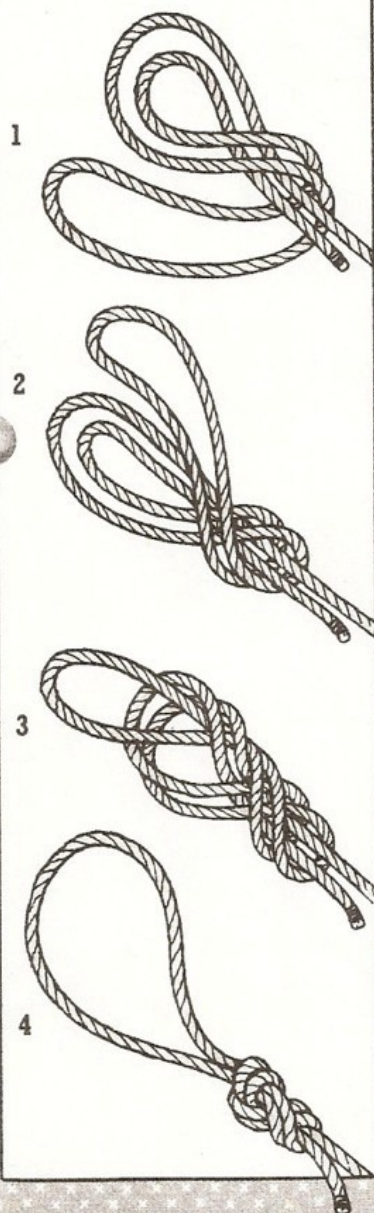
De oogsteek is een dubbele halve knoop waarmee snel een lus in dun draad of garen gelegd kan worden.

Hij werkt zichzelf zeer strak vast en is daarom minder geschikt als tijdelijke knoop.

De hengelaarsknoop

Met een hengelaarsknoop kunnen bijvoorbeeld hengelaars en vissers een lus leggen in dun, massief, glad nylonlijn.

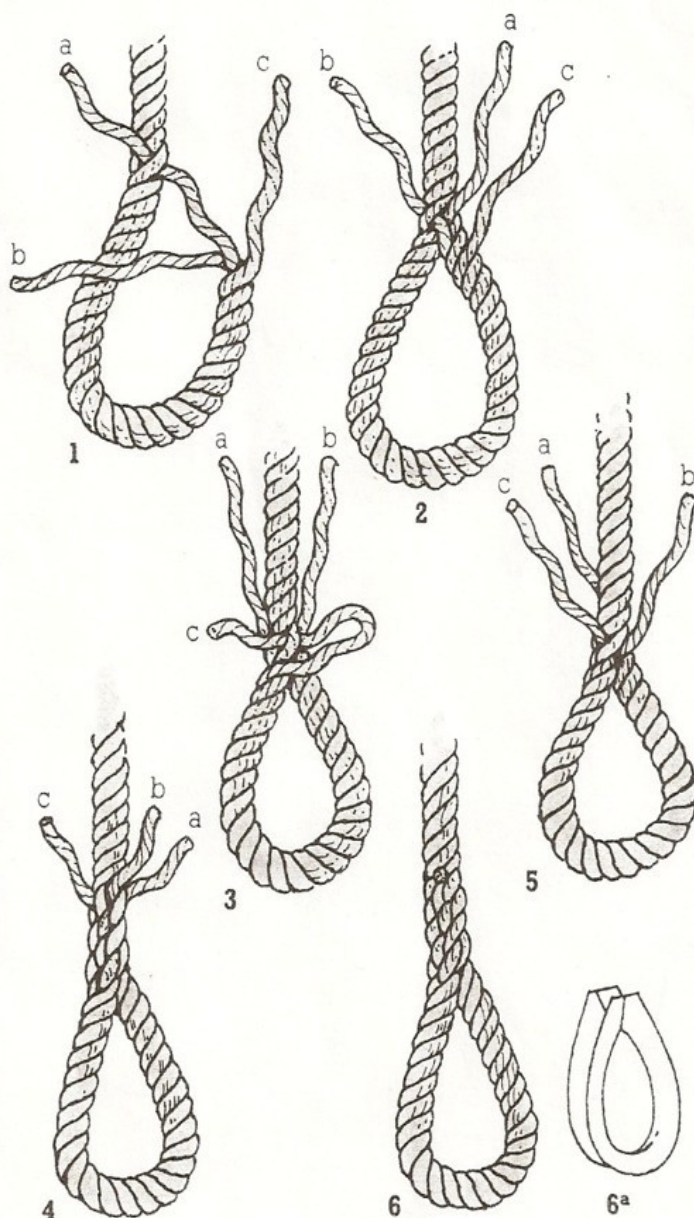
De oogsplits

De oogsplits is voor zowel krappe als grote lussen een werkelijke maar zeer fraaie en betrouwbare methode.

De oogsplits wordt veel toegepast om een stalen oog of kous

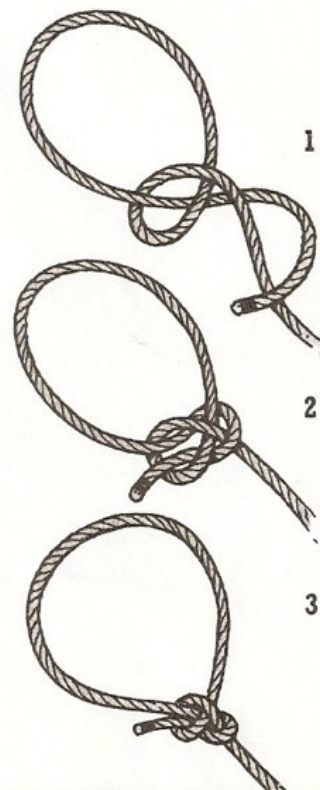
(6^a). Een prima lus om bijvoorbeeld een touw om een (schommel)haak te hangen.

Bij afbeelding 3 is de lus een halve slag gedraaid, zie ook de eindsplits op pagina 2.

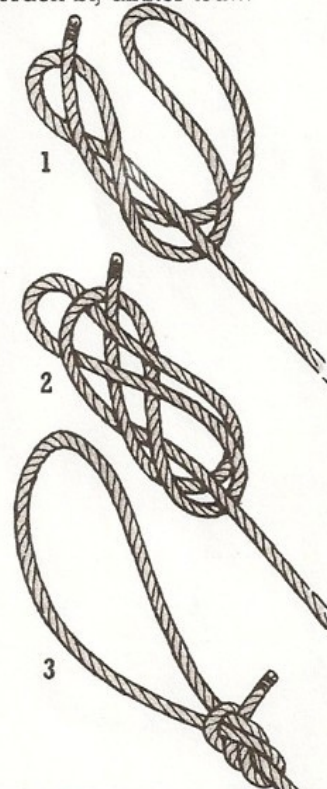
De paalsteek

De paalsteek is een eenvoudige én betrouwbare manier om een vaste lus in een touw-eind te maken dat niet kan slippen of knellen.

De paalsteek in de bocht

De paalsteek in de bocht is een snelle methode om een lus in dun kunststof (glad) touw te maken, kan ook goed gebruikt worden bij dikker touw.

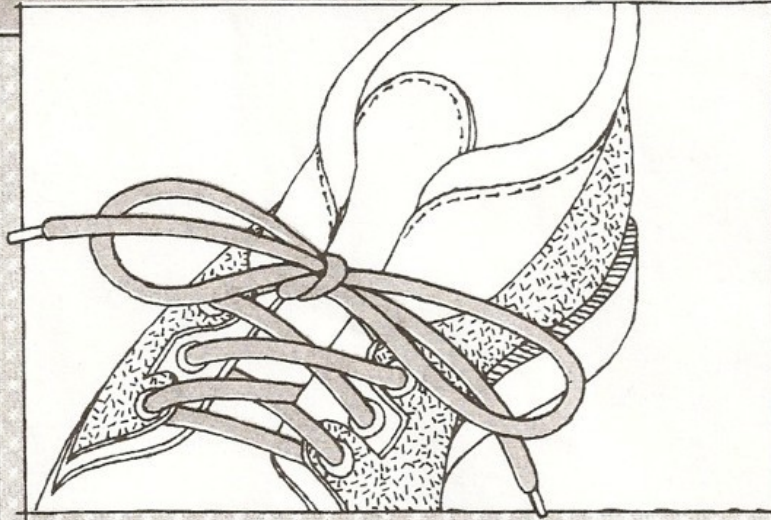

KNOPEN: VAN PLATTE KNOOP TOT HUNTERSTEELK

De platte knoop

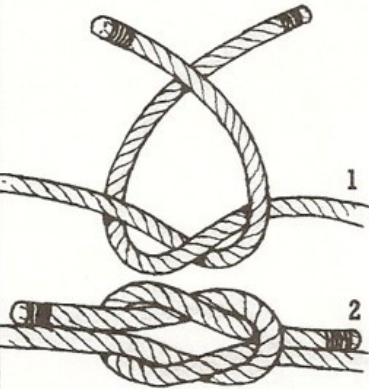
De platte knoop of kruissteek, ook wel reefsteek genoemd, wordt gebruikt om twee touweinden van vrijwel dezelfde dikte snel met elkaar te verbinden.

De knoop trekt zich zeer vast maar kan met één of twee slipsteken (1^a en 2^a) snel worden losgetrokken. Deze knoop is de beste manier om schoenveters vast te knopen.

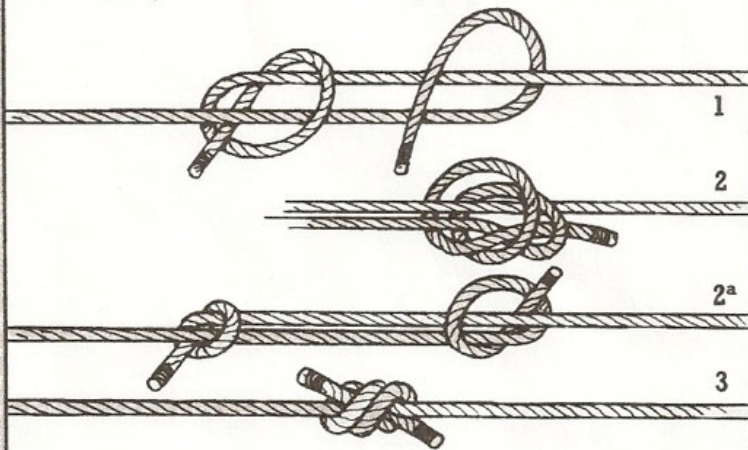
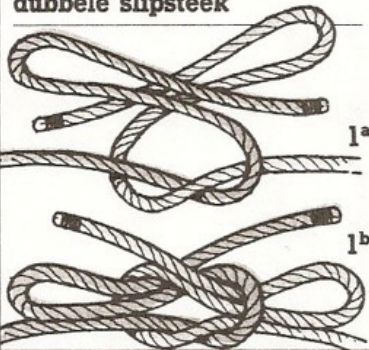

Twee zoete liefjes

'Twee zoete liefjes' is zeker voor dunner touw een goede manier om twee einden van dezelfde dikte met elkaar te verbinden. Gebruik bij glad en dun touw (zoals nylon vislijn) aan weerszijden de dubbele knoop (2^a).

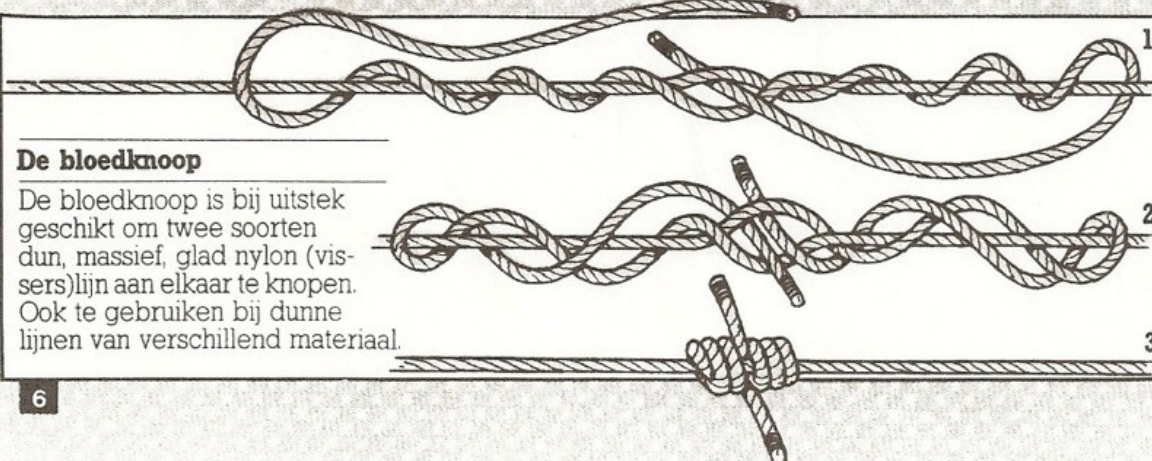
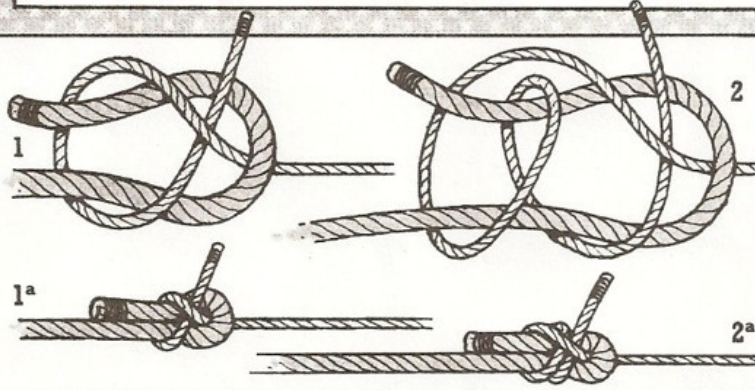

De platte knoop met dubbele slipsteek

De enkele én dubbele schootsteek

De enkele en dubbele schootsteek kan in tegenstelling tot de platte knoop wel gebruikt worden om twee touweinden van ongelijke dikte met elkaar te verbinden. Een dubbele schootsteek heeft één of twee extra rondtornen (slagen) en is zeer betrouwbaar.

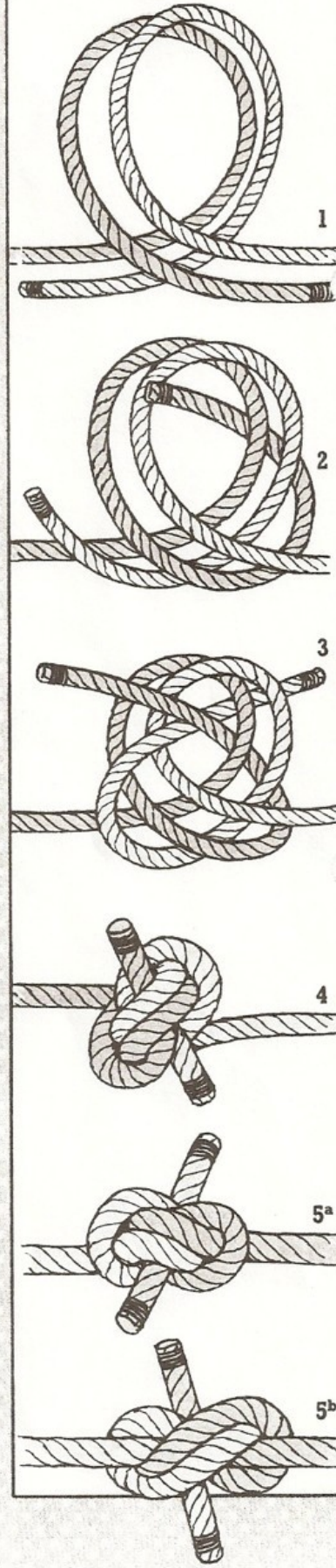

De bloedknoop

De bloedknoop is bij uitstek geschikt om twee soorten dun, massief, glad nylon (vis-sers)lijn aan elkaar te knopen. Ook te gebruiken bij dunne lijnen van verschillend materiaal.

De Huntersteek

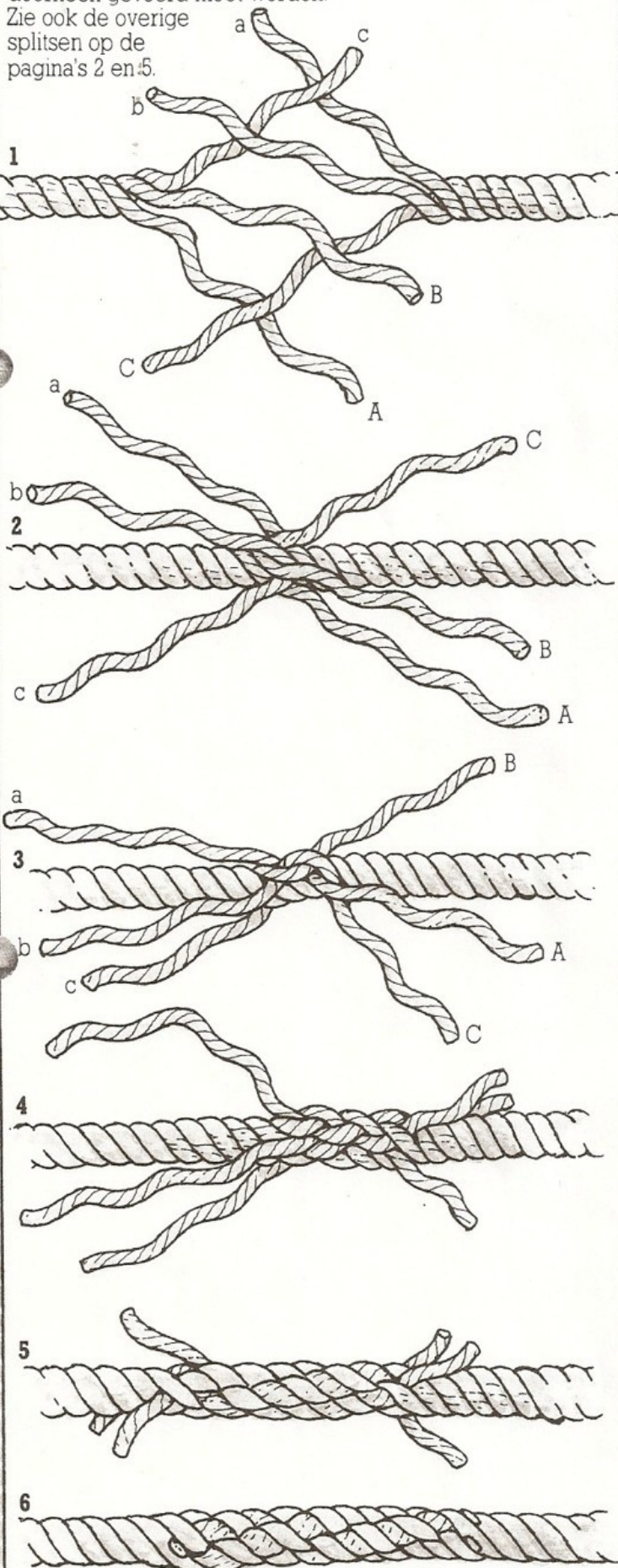
De Huntersteek is zeer geschikt om twee touweinden van dun, glad materiaal met elkaar te verbinden. Een heel leuke knoop die tijdens het aantrekken van de vaste tam-pen strak in elkaar draait.

De korte splits

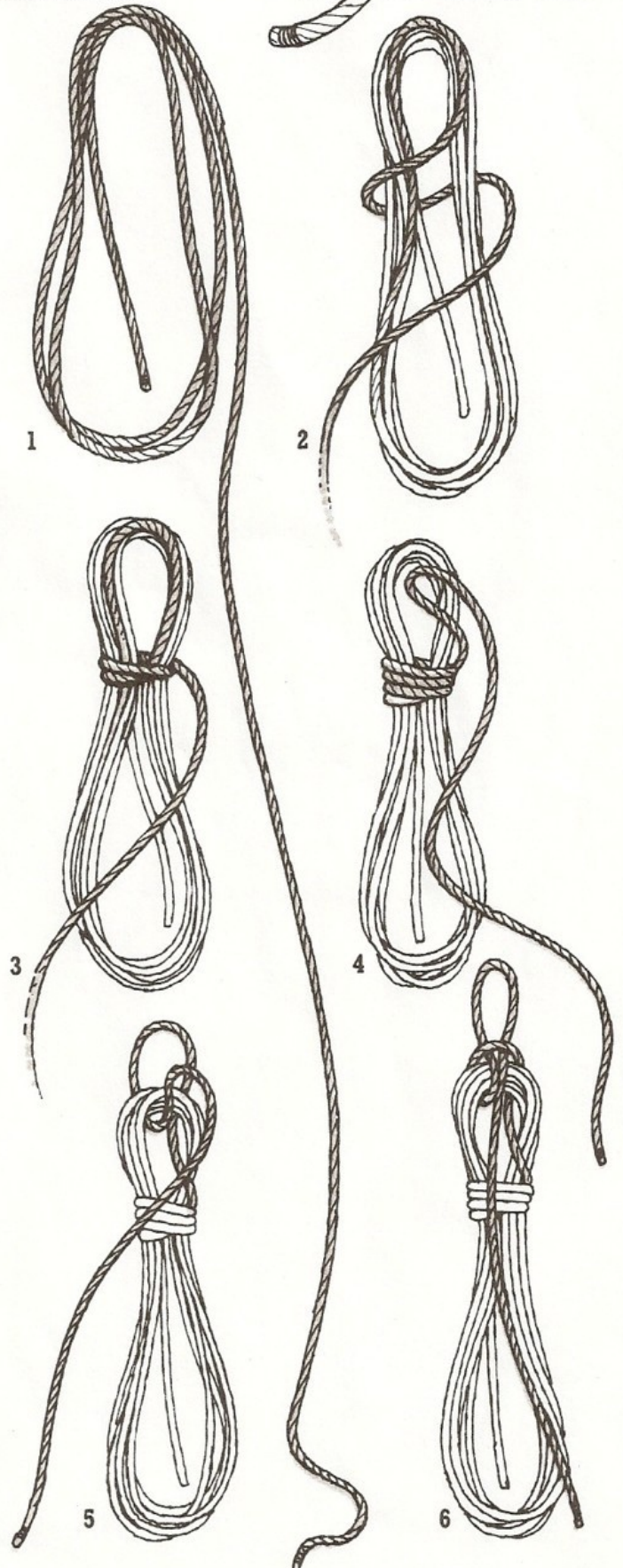
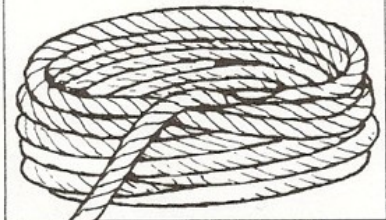
De korte splits is een zeer betrouwbare methode om twee touweinden met dezelfde dikte permanent met elkaar te verbinden. Deze splits is niet geschikt als het touw ergens doorheen gevoerd moet worden.

Zie ook de overige splitsen op de pagina's 2 en 5.

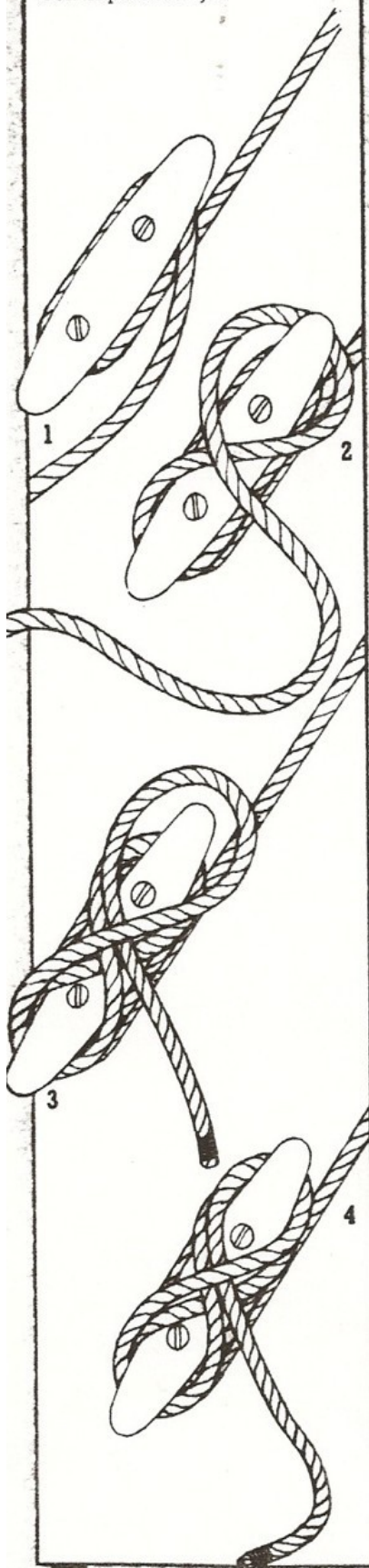
Met het opschieten wordt zonder kinken of achtvormige slagen een tros netjes opgeschooten én weggehangen.

Bij het winden van het touw moet dit met de vinger zó gedraaid worden dat het zich als vanzelf laat slaan.

HET BELEGGEN

Met het beleggen wordt een onder spanning staande lijn/touw op of om een klamp, kikker, korvijnagel of een paar bolders gewonden. Begin met een rondtorn (1), gevolgd door een aantal achtvormige slagen met een halve steek tot slot. Dit kan eventueel ook een slipsteek zijn.

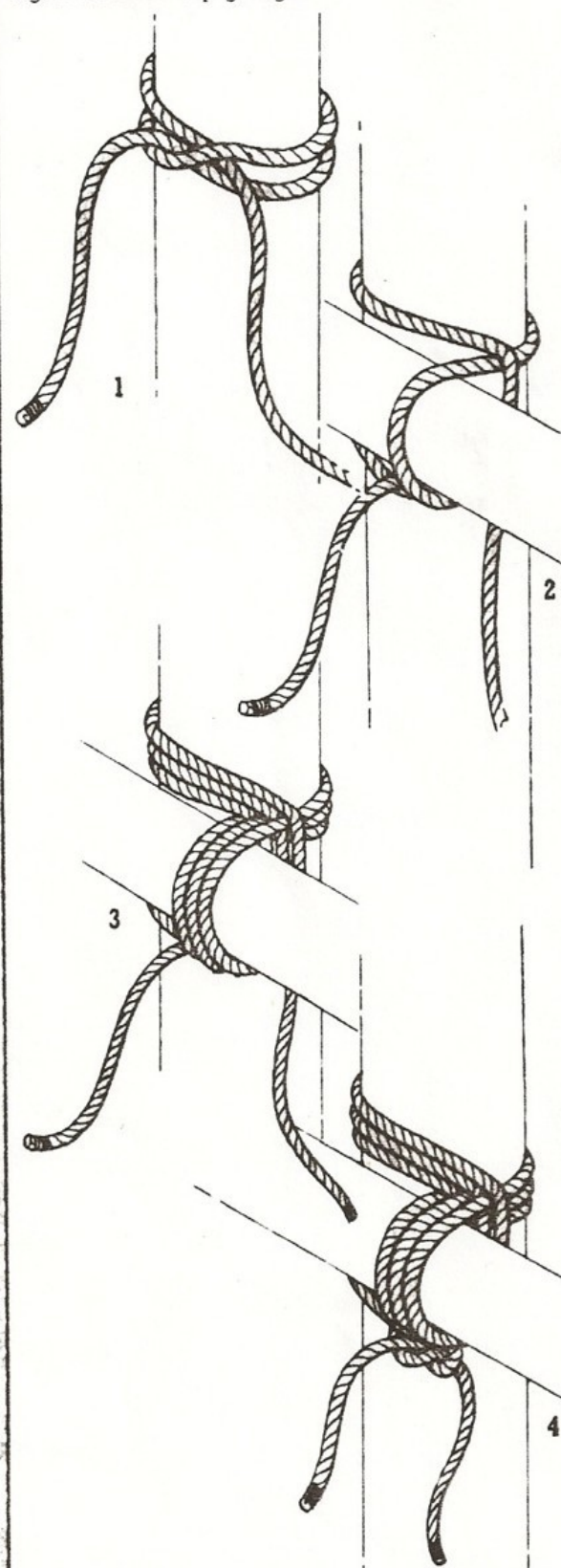

MAAK ZO EEN STEIGERSJORRING

De steigersjorring

De steigersjorring werd veel toegepast bij het bouwen van steigers met rondhout. Ondanks de metalen verbindingen van tegenwoordig blijft de stijgersjorring een goede en goedkope methode om rondhout kruiselings met elkaar te verbinden. Deze enkele steigersjorring kan gebruikt worden als de staander niet om zijn as kan draaien. De basis is de mastworp (pag. 3) waarna de ligger wordt aangebracht.

Tenslotte wordt een platte knoop (pag. 6) onder tegen de mastworp gelegd.

De dubbele steigersjorring

De dubbele steigersjorring moet toegepast worden indien de staander wel om zijn as kan verdraaien. Een enkele sjorring zal zich dan loswerken.

Tot slot wordt de losse tamp van de mastworp (pag. 3) om de ligger geslagen om de platte knoop (pag. 6) te leggen.

